

IO1 – Sažet pregled
aktivnosti podizanja
svesti o klimatskim
promenama kroz
komediju i učenje
Plan rada

FARCE!
Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

Uvod u plan rada

Cilj plana rada je da podrži vas kao edukatora zajednice i polaznika, kako biste održali sesiju u vašoj grupi koristeći materijal projekta FARCE: Sažet pregled aktivnosti o podizanju svesti kroz komediju i učenje („Kompandijum“). Kroz ovaj plan daćemo vam primere aktivnosti za grupni rad koje možete koristiti u prenošenju resursa komedije iz „Kompandijuma“. Dok se budete pripremali za aktivnosti, važno je da budete spemni da iskoristite ove resurse komedije za klimatske promene. Zbog toga vam preporučujemo da se upoznate sa odgovarajućim modulima iz FARCE programa obuke, pre nego što se upustite u praktikovanje ovih aktivnosti.

Uvod u temu klimatskih promena

Poplava je nakupljanje vode na normalno suvom zemljištu. To je uzrokovano prelivanjem unutrašnjih voda (kao što su reke i potoci) ili plimskih voda, ili neuobičajenim nagomilavanjem vode iz izvora kao što su jake kiše ili probijanje brana ili nasipa.

Glavne vrste poplava: poplave reka, obalne poplave, bujice...

Uzroci poplava

Mnogi faktori mogu uticati na stvaranje poplava. Postoje vremenske prilike (jake ili produžene kiše, olujni udari, iznenadno otapanje snega), a zatim i čovekov uticaj, uključujući način na koji upravljamo našim plovnim putevima (preko brana, nasipa i rezervoara) i izmene koje pravimo na kopnu. Povećanom urbanizacijom, na primer, povećale su se i trotoarske i druge nepropusne površine, što menja prirodne sisteme za odvodnjavanje i često dovodi do toga da se više kuća gradi na poplavnim ravninama. U gradovima, nedovoljno održavana infrastruktura može dovesti do urbanih poplava. Sve više i više, faktori poplava su takođe povezani sa klimatskim promenama.

Klimatske promene i poplave

Pronaći uzrok poplavama u klimatskim promenama nije nimalo lako. Ne samo da bezbroj vremenskih i ljudskih faktora utiče na to da li će doći do poplave ili ne, već ograničeni podaci o poplavama iz prošlosti otežavaju njihovo merenje u odnosu na danas.

Kako klimatske promene utiču na poplave?

Ovo su neki od ključnih načina na koje klimatske promene povećavaju rizik od poplava:

Jače padavine

Toplija atmosfera zadržava i samim tim izbacuje više vode. Obilnije padavine ne dovode automatski do poplava, ali povećavaju šansu da se one dogode. U međuvremenu, u regijama u kojima sezonsko otapanje snega igra značajnu ulogu u godišnjem oticanju, više temperature mogu izazvati više kiše, pri čemu tople kiše izazivaju brže i često ranije otapanje.

Češći uragani

Klimatske promene povećavaju učestalost najjačih oluja i očekuje da će se nastaviti tokom ovog veka. Jače oluje takođe mogu proizvesti jače vetrove koji izazivaju veći olujni talas, koji počinje čak osam inča više nego pre jednog veka zbog porasta nivoa mora.

Povećavanje nivoa mora

Kako temperature okeana rastu, a svetski glečeri i ledeni pokrivači se tope (pojave pogoršane klimatskim promenama), globalni nivo mora raste.

<https://www.nrdc.org/stories/flooding-and-climate-change-everything-you-need-know>

Upoznavanje sa resursima

U ovom delu, pružićemo vam kratak uvod u resurse komedije koje ćete koristiti prilikom izvođenja ovog plana aktivnosti u grupi polaznika.

Šta je uključeno u resurse komedije?

Za temu „Poplava” odlučili smo da odaberemo format „Strip”. „Poplava i more” je strip o

čovjeku po imenu Cane, koji uvek nalazi pozitivnu stranu u događajima, čak i kada se sprema katastrofa. Strip je jedan od najboljih, a ujedno i najstarijih načina da se progovori o problemu na satiričan način.

Kao preteča stripova, priče u slikama bile su popularne u Engleskoj i Americi od ranih 1800-ih, nastale kao satirične i političke opaske štampane u novinama i periodičnoj publikaciji. Objavljen 1897. godine, Žuti klinac u Mekfedenovim stanovima smatra se prvim stripom. Kroz prirodnu evoluciju, priče u slikama su se razvile u stripove, prvo kroz publikacije koje sadrže kompilacije reprintovanih priča u slikama, zatim kao knjige sa originalnim crtežima, pre nego što su dostigle kritičnu masu stvaranjem superheroja 1938.

Stripovi se oslanjaju na organizaciju i izgled. Autori se uglavnom fokusiraju na okvir stranice, veličinu, orijentaciju i položaj panela. Ovi karakteristični elementi stripa neophodni su u prenošenju sadržaja i poruka autora.

Ključni elementi stripova uključuju panele, balone (oblačiće sa tekstom), tekst (linije) i likove. Baloni se koriste kao prostor za plasiranje informacija, a povezani su sa likom koristeći repni element. Rep ima poreklo, putanju, vrh i šiljasti pravac. Ključni zadaci u stvaranju stripova su pisanje, crtanje i bojenje. Postoje mnoge tehničke smernice koje se koriste za kreiranje stripova, uključujući pravce, ose, podatke i metriku. Nakon ovih procedura formatiranja uključuje se pisanje, crtanje i bojenje.

<https://www.illustrationhistory.org/genres/comics-comic-books>

https://en.wikipedia.org/wiki/Comic_book#Structure

Primena Resursa komedije

Stripovi i grafički romani su idealni za one koji nerado čitaju ili imaju problem sa čitanjem, jer spajanje verbalnog i vizuelnog im može pomoći da razviju vokabular i razumevanje onoga što čitaju. Međutim, ovaj žanr je neophodan u akademskom obrazovanju, jer je vizuelni narativ značajno potcenjen, a ima ogromne interdisciplinarne primene.

Fokus ovog resursa komedije je na tome da pokaže da razumevanje, dekodiranje i davanje značenja vizuelnom narativu nikada nije bilo važnije nego danas za učenike svih uzrasta i sposobnosti.

Sledeće aktivnosti su posebno osmišljene da pomognu mladima u razvoju veština pismenosti 21. veka koristeći stripove i grafičke romane kao izvor inspiracije. Ove aktivnosti su osmišljene da razviju kritičko mišljenje, samosvest, veštine komunikacije i empatiju.

Plan rada

Naslov sesije:	Strip - Poplava	
Trajanje	Potreban materijal:	
Trajanje aktivnosti 60 minuta	Kako biste održali zadatu aktivnost potrebni su vam materijali: <ul style="list-style-type: none">• Laptop, mobilni telefon ili Ipad• Reciklirani papir i olovka (za svaki slučaj)• Projektor	
Ishodi učenja/ radionice		
Po uspešnom završetku aktivnosti, učenici će steći sledeće znanje: <ul style="list-style-type: none">• Kako da prepoznaju u kojoj meri im kombinovana upotreba reči i slike može pomoći da razmišljaju nelinearno o datom zadatku.• Razviti kritičko mišljenje i komunikacione veštine• Bolje razumevanje kako reči i slike u datom kontekstu mogu poslati snažnu poruku i preneti emociju.		
Uvod u radionicu		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
10 minuta	Prvih pet minuta biće posvećeno lakom zagrevanju i kretanju kroz prostor (hodati kroz prostor u punoj koncentraciji, vodeći računa o	

	<p>drugima, polako ubrzavati, da bi se završilo sa jumping jack vežbom).</p> <p>Pokažite učesnicima strip i razgovarajte o njemu.</p> <p>Učesnici treba da se podele u dve grupe (ili više) i razgovaraju koja tema vezana za klimatske promene bi bila najbolja da se o njoj istražuje i na njoj radi.</p>	
Aktivnost broj 1		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
20 minuta	<p>Nakon što su učesnici odabrali temu koja ih zaista zanima, treba da napišu priču- koje su okolnosti- da li postoji jasno vreme, mesto i raspoloženje/ atmosfera?</p> <p>Naracija – Da li je gledište dosledno? Tema – Koje lekcije uče likovi? Učesnici u svakoj grupi treba da pronađu (istraže) jednu ili više (do četiri) slike kako bi napravili storibord ili vizuelni narativ koji ne sadrži tekst. Mogu da kombinuju različite slike ukoliko će im to pomoći da stvore bolji narativ. Nakon što završe vizuelni deo, treba da napišu tekst za strip i da ga primene na slike u nekom jednostavnom programu (Paint, Canva...).</p>	
Aktivnost broj 2		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
20 minuta	<p>Nakon prve aktivnosti, učesnici pokazuju jedni drugima stripove i pokušavaju da objasne ne samo šta su predstavljali, već i ceo proces kroz koji su prošli.</p>	

Zatvaranje radionice		
Trajanje	Opis aktivnosti	Link za evaluaciju
10 minuta	Razgovor o temi i na koje načine se može sprečiti ili podići svest u vezi sa problemom koji smo obradili.	

FARCE!

Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

CREATIVE EXCHANGE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."
Project Number: 2020-1-UK01-KA204-079159